

ביקורת

"P.A.D": קופסה מחוץ לקופסה

עונת המחול השוויצרית נפתחה השבוע במופע מחול יוצא דופן שמתרחש בתוך ריבוע עץ שסביבו יש מקום ל-60 צופים בלבד. מה שאתה רואה, זה לא בהכרח מה שאתה רואה

מרב יודילוביץ'

שני גופים שהופכים לאובייקט אמנותי חדש צילום: Ioannis Fabrice

באמצע אולם חזרות במרכז סוזן דלל הוצב מרובע עץ גדול. כשהקהל תופס את מקומו במעלה טריבונות שנבנו סביב קורות העץ, הוא מגלה תחתיו זירה. שני גברים דוממים לבושים במכנסי טרנינג וברדסים צבעוניים, יושבים על רצפת הזירה ללא נוע. מבטם קפוא. גם הגוף. לא יותר מ-60 צופים תופסים את מקומם בצמוד לקורות, מתבוננים מלמעלה במתרחש כמו היו מפעילי בובות, או אולי הסיבה והמסובב, או בעצם סתם מציצנים לרגע שנקלעו לעולם רוחש שאליו לכאורה אין להם קשר.

רמזים לקרבה, כוחניות ותחושת שחרור (צילום: Constance Neuenschwander)

יואניס מנדפוניס ופבריס מצליח, שניהם יוצאי להקת המחול של הכוריאוגרף ויליאם פורסיית ולהקת NDT ההולנדית, פתחו השבוע בישראל את **עונת התרבות השוויצרית**, במופע קונספטואלי מאתגר: מה שאתה רואה, הוא לא בהכרח מה שאתה רואה. מה שאתה מרגיש, עומד לעתים קרובות בניגוד למה שהיית רוצה להרגיש. באופן פרדוקסלי, למרות המרחב המגודר בו מתקיימת העבודה, היא פורצת גבולות של צורה, דימוי ותפיסה. זו אינה עבודה שנשארת ברמה הקונספטואלית בלבד, אלא מצליחה לערער על הקיים באמצעים מינימליסטיים לכאורה והופכת, בסופו של דבר, למניפסט אקזיסטנציאליסטי מרוכז ומבריק.

מלחמת כוחות: בזירה או מחוצה לה? (צילום: Constance Neuenschwander)

בעזרת הברדסים הם הופכים לאובייקטים, מפסלים את שני הגופים הנפרדים ליצירה אמנותית חדשה אחת שמבלבלת את העין. איפה האחד נגמר ואיפה מתחיל השני? לוקח זמן להפריד, לבדל, להבין. בין הגופים מתנהלת מלחמת כוחות, מאבק לחיים ולמוות שמבקש להפריד אבל גם נואש בהתעקשותו להישאר קרוב ככל האפשר. מי האחד מול האחר? מה מקומו של האחד - בתוך האחר או לצדו?

פינות הריבוע הופכות להצעה לעיצוב מחודש של הגוף בדמותן כמו שקירות העץ המרכיבים את הריבוע, הם בעצם אפשרות להנדס את האיברים הנפשטים עליהם בסדר משתנה כאילו היו חומר.

מתפרקים ומותאמים למסגרת

הגוף מסדר את עצמו בתוך המרחב כפאזל שנבנה לאיטו בתוך המסגרת. חלקי הגוף, גם הם, נפרקים ונבנים, מתמזגים זה בזה ויוצרים צורות חדשות ומפתיעות, מעלים אינספור אסוציאציות. החלל המוגדר והחסום הוא נקודת התייחסות של הרקדנים והקהל. זה כמו זה מנסה להתאים את עצמו למסגרת.

בעזרת הברדסים הם הופכים לאובייקטים, מפסלים את שני הגופים הנפרדים ליצירה אמנותית חדשה אחת שמבלבלת את העין. איפה האחד נגמר ואיפה מתחיל השני?"

קהל שותק ומתורבת להפחיד מול האלימות (צילום: Constance Neuenschwander)

P.A.D היא יצירה מתוחכמת שבנויה מלאכת מחשבת מתמטית כמו משוואה מורכבת שתוצאתה מושלמת בפשטותה. הרקדנים מציגים שליטה מופלאה בגוף ובחומר וגם הומור עצמי לא חסר כאן. זוהי עבודה ניסיונית

במובן העמוק של המילה שיש בה ניסיון לבדוק את יחסי הכוחות בין החלל שצר על הרקדנים ובינם לבין עצמם, ניסיון לבדוק את נקודת המבט המשתנה של הצופה, ניסיון שבוחן את התנועה עצמה ואת כוחו של גוף מול גוף ושל חומר מול פרספקטיבה. גם בקירבה לקהל יש ניסיון לערער את מערך הכוחות הקונבנציונלי שמתקיים בין צופים לאמני הבמה. במובן זה מדובר בעבודה שמערערת את תחושת הביטחון של הקהל שרגיל להיבלע בחשכת האולם ולא רק בשל האור המלא שנשמר לאורך כל העבודה, אלא גם כיוון שהקירבה הצפופה הזו מעיקה ולפעמים מביכה.

אלימות שקטה

היצירה הזו מאפשרת לצופה להריח את הזיעה ולראות מקרוב את אגלי המאמץ, נוטפים על מצחם של הרקדנים שקרוב רק סנטימטרים ספורים מהצופה עצמו. הקירבה מאיימת כמו הזעזוע שמטלטל את קירות הזירה כשהגוף מתנפץ עליהם שוב ושוב כמו מכונה אובססיבית שיצאה משליטה. האלימות שמפעיל הגוף מרצון אל מול עיני הקהל מבעיתה ומהפנטת. מבעיתה ומטלטלת היא גם השתיקה המתורבתת להפחיד של הקהל אל מול אותה אלימות. הקהל הוא חלק מהיצירה עצמה, נקודת המבט הנוספת וההכרחית לקיומה, המראה בה היא משתקפת. זו עבודה מטרידה, מעוררת, מחרמנת כמו הצצה אל תוך אקט אינטימי שבו אינך אמור להיות שותף. מתוך חור המנעול, אינך יכול שלא לתהות אם מה שאתה רואה הוא הדבר עצמו או רק דימוי. זהו מסע אל נבכי הזיכרון הוויזואלי שמשמש בתפיסה חזותית מורכבת ובדמיון ככלים לפתיחת המרחב שבין תנועה למשמעות. P.A.D מתרחשת באור מלא וללא מוזיקה ומאלצת את הצופה, לעתים גם בניגוד לרצונו, לריכוז מקסימלי. אין לך לאן לברוח. כמו לאותם אובייקטים שמתרוצצים על לוח המשחק בין מחסומים, גבולות ומגבלות, מפזרים מחוות של חמלה, אמפתיה ודיסאמפתיה, רמזים לקירבה, כוחניות ותחושת שחרור. התנועה, כמו אי-התנועה, משחררת אותם ואתנו במידה שווה.

הקהל הוא גם זה שמול האלימות שמתחוללת לפניו נותר שותק, מתורבת להפחיד, נותן לגוף שמוטח אל הקיר שוב ושוב להמשיך ולהכות דקות ארוכות שנדמות כנצח מבלי לעשות דבר" P.A.D היא יצירה מתוחכמת שבנויה מלאכת מחשבת מתמטית כמו משוואה מורכבת שתוצאתה מושלמת בפשטותה"

